

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
MƏRKƏZİ ELMI KİTABXANA

**RƏQƏMSAL DÖVRDƏ
KİTABXANA-İNFÖRMASİYA
FƏALİYYƏTİNDƏ İNNÖVASİYALAR:
ƏNƏNƏVİ VƏ ELEKTRON MƏNBƏLƏRİN
YARADILMASI VƏ İSTİFADƏSİ**

Mərkəzi Elmi Kitabxananın 100 illik yubileyinə həsr olunmuş

**BEYNƏLXALQ ELMİ KONFRANSIN
MATERİALLARI**

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
MƏRKƏZİ ELMİ KİTABXANA

Mərkəzi Elmi Kitabxananın 100 illik yubileyinə həsr olunmuş

**“RƏQƏMSAL DÖVRDƏ KİTABXANA-İNFORMASIYA
FƏALİYYƏTİNDƏ İNNOVASIYALAR:
ƏNƏNƏVİ VƏ ELEKTRON MƏNBƏLƏRİN
YARADILMASI VƏ İSTİFADƏSİ”**

mövzusunda Beynəlxalq elmi konfransın materialları

Bakı, 21-22 noyabr, 2025-ci il

Mərkəzi Elmi Kitabxananın 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Rəqəmsal dövrdə kitabxana-informasiya fəaliyyətində innovasiyalar: ənənəvi və elektron mənbələrin yaradılması və istifadəsi” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfransın materialları: 21-22 noyabr 2025-ci il. – Bakı: Elm, 2025.– 293 s.

ISBN 978-9952-601-35-0

© Mərkəzi Elmi Kitabxana, 2025

KONFRANSIN FƏXRİ HEYƏTİ

Akademik İsa Həbibbəyli – *Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti*

Professor Kərim Təhrov – *Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru* **Professor**

Afət Abbasova – *Prezident Kitabxanasının direktoru*

Taner Beyoğlu – *Türkiyə Kitabxanalar və Nəşrlər Baş İdarəsinin rəhbəri*

Əli Çelik – *Türkiyənin Rami kitabxanasının direktoru*

Prof. Dr.Şakir Taşdemir – *Türkiyənin Sinop Universitetinin rektoru*

Prof. Dr. Ahmet Hamdi Topal – *Türkiyənin Kastamonu Universitetinin rektoru*

Prof. Dr. Hasan Kılıç – *Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Doğu Akdeniz Universitetinin rektoru*

Sonay Tahmaz Kaleci – *İstanbul Universiteti Mərkəzi Kitabxanasının direktoru*

Vadim Gigin Frantseviç – *Belarus Milli Kitabxanasının direktoru*

T.e. d., dos. Lizunova İrina Vladimirovna – *Rusiya Elmlər Akademiyası Sibir Bölməsinin Dövlət İctimai Elmi və Texniki Kitabxanasının direktoru*

Pirmedova Xaytqul Muhammedovna – *Daşkənd Dövlət Hüquq Universitetinin İnformasiya-Resurs Mərkəzinin direktoru*

T. e. n., dos. Yuretski Stanislav Stepanoviç – *Belarus EA Yakub Kolas adına Mərkəzi Elmi Kitabxanasının direktoru*

KONFRANSIN ELMİ HEYƏTİ

Tex.e.d. Hüseyn Hüseynov – *AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının direktoru*

Prof. Dr. Muhitdin Yılmaz – *Türkiyənin Sinop Universitetinin prorektoru*

Fil.ü.f.d., prof. Abidcan Şafiyev – *Özbəkistanın Termez Dövlət Universitetinin prorektoru*

Fil.e.d., prof. Maksud Asadov – *Özbəkistan EA Dil, Ədəbiyyat və Folklor İnstitutunun direktor müavini*

Doc. Dr. Ahmet Altay – *Türkiyənin Bartin Universiteti, Ədəbiyyat fakültəsində Bilgi və Belge Yönetimi bölümünün başkanı*

Prof. Dr. Vüsalə Musalı – *Türkiyənin Kastamonu Universiteti Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü*

Fil.ü.f.d., dos. Şəhla Quliyeva – *MEK-in direktor müavini*

T.ü.f.d. Oruc Quliyev – *MEK-in direktor müavini*

Fil.ü.f.d., dos. Ələmdar Bayramov – *BDU-nun İnformasiya və sənəd menecmenti fakültəsinin dekani*

Fiz.-riy.ü. f.d., dos. Azad Qurbanov – *MEK-in aparıcı mütəxəssisi*

Fil.ü.f.d. Aytən Əliyeva – *MEK-in Biblioqrafiya şöbəsinin müdiri*

Şəbnəm Rüstəмова – *MEK-in elmi katibi*

TƏŞKİLAT KOMİTƏSİNİN ÜZVLƏRİ

Sədr: **Tex.e.d. Hüseyn Hüseynov** – *AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının direktoru*

Üzvlər: **Fil.e.d. Sərxan Xavəri** – *AMEA Rəyasət Heyəti aparatının Elm və təhsil şöbəsinin müdiri*

Tex.e.ü.f.d. Elçin Məmmədov – *ADA Universiteti Kitabxanasının direktoru*

Fil.ü.f.d. Səbuhi Qəhrəmanov – *AMEA “Elm” nəşriyyatının direktoru*

T.ü.f.d. Adilə Abdullayeva – *UNEC Kitabxana İnformasiya Mərkəzinin direktoru*

Fil.ü.f.d Şəlalə Quliyeva – *MEK-in Nadir kitablar fondu, baş mütəxəssis*

Mübariz Göyüşlü – *MEK-in Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri*

Şəhla Aslanova – *MEK-in Sənədlərlə iş şöbəsinin müdiri*

Gülnar Məmmədova – *MEK-in Komplektləşdirmə şöbəsinin müdiri*

Nisə Məmmədova – *MEK-in İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri v.m.i.e.*

Cavid Məmmədli – *MEK-in Beynəlxalq əlaqələr şöbəsi, baş mütəxəssis*

Məsul katib: **Fil.ü.f.d. Şəfəq Əliyeva** – *MEK, baş mütəxəssis*

Təşkilat komitəsi

Əlaqə telefonu

(+99412) 539-61-77

YAPAY ZEKÂ, GELENEKSEL BİBLİYOGRAFYALARIN YERİNİ ALABİLİR Mİ?

Prof.Dr. Vüsale Azer kızı Musalı

T.C.Kastamonu Üniversitesi

Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü

[*tezkireshinas@gmail.com*](mailto:tezkireshinas@gmail.com)

Açar sözlər: Süni İntellekt, ənənəvi biblioqrafiya, Azərbaycan ədəbiyyatı, informasiya sistemləri, electron nəşrlər.

Anahtar kelimələr: Yapay Zeka, geleneksel bibliyografya, Azerbaycan edebiyatı, bilgi sistemleri, elektronik yayınlar.

Keywords: Artificial Intelligence, traditional bibliography, Azerbaijani literature, information systems, electronic publications.

Xülasə: Bu məruzə, süni intellekt (AI) əsaslı informasiya sistemlərinin müasir Azərbaycan ədəbiyyatında ənənəvi biblioqrafiyanın yerini tuta biləcəyi sualını araşdırır. Məqsəd informasiya kommunikasiya sahəsində obyektiv və subyektiv maneələri müəyyən etmək və AI-nın bu maneələri aşmaq potensialını qiymətləndirməkdir. Məruzədə Azərbaycan Milli Kitabxanasının cari, retrospektiv və şəxsi biblioqrafiyaları təhlil edilmişdir. Nəticələr göstərir ki, süni intellekt dil maneələrini azaltmaq və mənbələri əlaqələndirmək baxımından üstünlüklər təmin etsə də, rəqəmsallaşdırılmış nəşrlər və tarixi kontekst tələb edən məzmunlarda məhdud qalır. Nəticədə, AI dəstəkli sistemlər tədqiqatları asanlaşdırsa da müasir Azərbaycan ədəbiyyatının izlənməsində ənənəvi biblioqrafiya hələ də əvəzolunmaz bir vasitədir.

Özet: Bu çalışma, yapay zekâ temelli bilgi sistemlerinin çağdaş Azerbaycan edebiyatında geleneksel bibliyografyanın yerini alıp alamayacağını incelemektedir. Amaç, bilgi iletişimindeki nesnel, öznel ve kurumsal engelleri ortaya koymak ve yapay zekânın bu engelleri aşma potansiyelini değerlendirmektir. Literatür taraması ve Azerbaycan Milli Kütüphanesi'nin güncel, retrospektif ve şahsi bibliyografya çalışmaları incelenmiştir. Bulgular, yapay zekânın dil engellerini azaltma ve kaynakları ilişkilendirme konusunda avantaj sağlasa da dijitalleşmemiş yayınlar ve tarihsel bağlam gerektiren içeriklerde sınırlı kaldığını göstermektedir. Sonuç olarak, yapay zekâ destekli sistemler araştırmaları kolaylaştırırsa da çağdaş Azerbaycan edebiyatının izlenmesinde geleneksel bibliyografya hâlen vazgeçilmez bir araçtır.

Abstract: This study examines the potential of artificial intelligence-based systems to replace traditional bibliography in tracking contemporary Azerbaijani literature. The aim is to identify ob-

jective, subjective, and institutional barriers in information communication and evaluate AI's ability to overcome them. The method involves literature review and analysis of bibliographic works from the National Library of Azerbaijan. Findings indicate that AI facilitates overcoming language barriers and linking sources but remains limited with non-digitized publications and historical context. Consequently, traditional bibliography remains an indispensable tool for researching contemporary Azerbaijani literature.

Geleneksel bibliyografik yapılar, özellikle belgeye erişim, bilgiye ulaşım hızı, dil farklılıkları ve kaynak çeşitliliği bakımından belirli sınırlılıklar taşımaktadır. Bu durum, çağdaş edebî üretimin sistemli biçimde izlenmesini zorlaştırmakta, özellikle Azerbaycan edebiyatı örneklerinin dijital ortamda bütüncül bir şekilde takip edilmesini güçleştirmektedir. Bilgiye ulaşmada karşılaşılan bu engeller, kuramsal olarak üç düzeyde incelenebilir: (1) nesnel (maddi) engeller, (2) öznel (kullanıcı kaynaklı) engeller ve (3) kurumsal (sistem içi) engeller (Əliyev, 2001, s. 14). Nesnel bilgi engelleri, bilgi kaynaklarının fiziksel konumu, erişim koşulları ve teknik altyapısından doğar. Belgelerin bulunduğu yerin belirsizliği, geniş arşivlerde arama zorluğu, coğrafi uzaklık ve sınırlı erişim olanakları bu gruba dâhildir. Mevcut kaynakların çokluğu içinde nitelikli materyali seçme güçlüğü nitelik engeli, kaynakların tamamına fiziksel olarak erişememe ise nicelik engeli olarak tanımlanabilir. Metinlerin dilsel karmaşıklığı, terminolojik yoğunluğu ve içerik derinliği de anlam engeli oluşturmaktadır (Əliyev, 2001, s. 15).

Öznel bilgi engelleri, doğrudan bilgi talep eden bireylerin bilişsel, dilsel ve psiko-sosyal özelliklerinden kaynaklanır. Kullanıcının belge dilini bilmemesi dil engeli yaratırken, motivasyon eksikliği, önyargılar ve sistematik okuma alışkanlığının olmaması psikolojik engeller doğurmaktadır. Yetersiz araştırma stratejisi geliştirme becerisi stratejik arama engeli, zaman ve ekonomik sınırlılıklar ise ayrı kategoriler olarak değerlendirilmektedir. Farklı alfabelerde yazılmış metinlerin varlığı da bilgiye erişimi zorlaştıran önemli bir etmendir (Əliyev, 2001, s. 15).

Bununla birlikte, yapay zekâ sistemlerinin mevcut sınırları da göz ardı edilmemelidir. Özellikle Azerbaycan edebiyatı bağlamında, çağdaş döneme ait gazete, dergi ve bibliyografik kaynaklara yapay zekâ sistemlerinin erişimi son derece sınırlıdır. Bu yayınların büyük bölümü dijitalleştirilmemiş ya da açık erişim veri tabanlarına entegre edilmemiş durumdadır. Hatta, eserlere ait PDF metinleri mevcut olsa bile, bu belgelerin çoğu yapay zekâ sistemleri tarafından taranabilir veya okunabilir biçimde sunulmadığından, erişim yine mümkün olmamaktadır. Dolayısıyla, yapay zekâ teknolojilerinin bilgiye erişimdeki potansiyel avantajları, veri erişimi altyapısının yetersizliği nedeniyle Azerbaycan edebiyatı alanında tam anlamıyla işlevsel hâle gelememektedir.

Bilgi iletişim sistemlerinde ortaya çıkan engellerin kuramsal sınıflandırılması, yalnızca geleneksel bibliyografya süreçlerinin sorunlarını değil, aynı zamanda yapay zekâ tabanlı çözümlerin sınırlarını da görünür kılmaktadır. Yapay zekâ, bilgiye erişimi hızlandıran ve veriyi yeniden yapılandıran bir araç olmakla birlikte, erişilemeyen içerik sorunu çözülmedikçe, özellikle Azerbaycan edebiyatı gibi yerel ve bölgesel veri alanlarında geleneksel bibliyografyaların yerini tam olarak alamayacaktır.

Çağdaş Azerbaycan edebiyatı araştırmalarında bibliyografya, yalnızca kaynakların kayıt altına alınmasını değil, aynı zamanda edebî sürecin bütüncül biçimde izlenmesini, dönemsel eğilimlerin belirlenmesini ve araştırma nesnesinin bilimsel temelde sistemleştirilmesini sağlayan temel araçlardan biridir. Bibliyografik faaliyet, hem ulusal edebiyatın gelişim dinamiklerini belgeleyen bir kültürel arşiv işlevi görür, hem de araştırmacıların farklı dönem ve türlerdeki eserleri karşılaştırmalı olarak değerlendirmesine imkân tanır. Bu nedenle bibliyografya, çağdaş edebiyat incelemelerinde yalnızca yardımcı bir teknik değil, aynı zamanda bilgi üretimini yönlendiren kuramsal bir altyapı unsuru olarak kabul edilmelidir. Bibliyografya kavramı, bilgi üretimi ve dolaşımı süreçlerinin temel bileşenlerinden biri olup, belge ve bilgilerin sistematik biçimde tanımlanması, sınıflandırılması ve erişime sunulması ilkelerine dayanır. Bu çerçevede bibliyografya, kitap ve makalelerin listesinden ibaret olmayıp, kültürel belleğin sürekliliğini sağlayan bir bilgi iletişim sistemidir. Edebiyat alanında bibliyografya üzerine yapılan araştırmaların çoğu teorik nitelikte olup, Azerbaycan edebiyatının farklı dönem, tür ve yazarlarını sistematik biçimde tespit etme, sınıflandırma ve analiz etme üzerine odaklanmaktadır (Xələfov, 2002, 2007; Əliyeva, 2001, 2014, 2024; İsmayılova, 2000, 2008, 2009; Adıgezalov, 2008). Bu çalışmalar, hem bibliyografya kuramı ve metodolojisinin geliştirilmesine katkıda bulunmakta hem

de edebiyat araştırmalarında bilgi üretimi ve dolaşımını yönlendiren kuramsal bir temel oluşturmaktadır.

Kuramsal açıdan bibliyografyalar, zaman, kapsam ve işlev ölçütleri temelinde sınıflandırılır. Zamansal ölçüt bakımından üç ana tür öne çıkar: cari (güncel), retrospektif ve perspektif bibliyografya.

Kapsam ölçütü açısından bibliyografyalar, evrensel, disiplin temelli (alan bibliyografyası), bölgesel/coğrafi, ulusal ve kişisel türlerde değerlendirilir. Her tür, bilgi kaynaklarının sistematik düzenlenmesi ve kullanıcıya aktarılması sürecinde farklı düzeylerde işlev görür.

Azerbaycan Milli Kütüphanesi 2006 yılından “Kültür, Sanat ve Turizm Hakkında Yeni Literatür” başlıklı güncel bibliyografya çalışmasını yayımlamaya başlamıştır. Bu çalışmanın hazırlanmasındaki temel amaç, uzmanlara gazetelerde yayımlanan hikâye, şiir, piyes, makaleler hakkında hızlı ve etkili bilgi sunmaktır.

Okur geri bildirimleri doğrultusunda bibliyografya çalışmasının kapsamı genişletilmiş, farklı alanlar eklenmiş ve yayın “Kültür, Sanat, Edebiyat ve Edebiyat Bilimi hakkında Yeni Literatür: Güncel Bibliyografya” adıyla yayımlanmaya başlanmıştır. Bu bibliyografya çalışmaları, Milli Kütüphanenin internet sitesinde (<http://www.millikitabxana.az>) “Kütüphanemizin Yayınları” bölümünde yer almakta olup, okuyuculara materyallerin tam metinleriyle inceleme olanağı sunmaktadır. Ancak, bibliyografya çalışmasında yer alan Azerbaycan edebiyatına ilişkin yayınlar – örneğin hikâye, roman, povest, şiir gibi türler – hâlihazırda yapay zekâ araçlarıyla sistematik olarak tespit edilememektedir.

Azerbaycan Milli Kütüphanesi, 2006 yılından itibaren “Yeni Kitaplar” başlıklı açıklamalı bibliyografya çalışmasını yayımlamaya başlamıştır. Bu bibliyografyanın hazırlanmasındaki temel amaç, okuyucu ve uzmanları Milli Kütüphaneye kazandırılan yeni literatürle tanıştırmaktır. 2007 yılından itibaren ise bu bibliyografya çalışması üç aylık periyotlarla yayımlanmaktadır. Bu tür gele- neksel bibliyografya çalışmaları, özellikle Azerbaycan edebiyatı alanında yayımlanan hikâye, roman, povest, şiir gibi türleri hâlihazırda yapay zekâ araçlarıyla sistematik biçimde tespit etme olanağı sunmamaktadır.

“Retrospektif Edebiyat: Milli Kütüphaneye Dahil Olan Çeşitli Yıllara Ait Yayınlar” başlıklı açıklamalı bibliyografya çalışmasında, Azerbaycan Milli Kütüphanesi koleksiyonuna kazandırılan kitap ve broşür ile birlikte tezler vd. kaynaklar hakkında bibliyografik bilgiler sunulmaktadır.

Milli bibliyografya kaynakları, ülke genelinde yayımlanan edebiyatın kapsamlı retrospektif bibliyografyasının oluşturulmasında ve kitap yayımlama istatistiklerinin tutulmasında önemli bir role sahiptir. “Bir Yıllık Azerbaycan Kitabiyatı” 1960 yılından itibaren Azerbaycan Devlet Kitap Palatası tarafından yayımlanmakta iken, 2003 yılında Kitap Palatası’nın kapatılmasının ardından yayımı durdurulmuştur. 2005 yılında Azerbaycan Milli Kütüphanesi, yarım kalan milli bibliyografya yayınlarını yeniden başlatmıştır.

şahsi bibliyografya, belirli bir kişinin eserlerini ve onun hakkında yayımlanmış çalışmaları sistemli biçimde derleyen bibliyografik bir çalışmadır. şahsi bibliyografyanın odak noktası yalnızca tek bir kişi olup, içerik ilgili kişinin kaleme aldığı eserlerle ve hakkında yazılmış yayınlarla sınırlıdır. Bibliyografik düzenleme, kitap, makale, tez, dergi yazısı, eleştiri ve röportaj gibi farklı yayın türlerini kapsayacak şekilde sistematik olarak yapılır ve böylece kişinin akademik veya edebî mirası görünür hâle getirilir, araştırmacılar için güvenilir bir başvuru kaynağı oluşturur. Örneğin, Azerbaycan Milli Kütüphanesi, 2025 yılında Polad Bülbüloğlu, Adalet Veliyev, Seyid Azim şirvani, Bahtiyar Vahabzade, Tofiq Bakıhanov ve Fikret Goca’nın şahsi bibliyografyalarını yayıma hazırlamayı hedeflemiştir.

Azerbaycan Milli Kütüphanesinin elektronik veri tabanlarına, <https://www.millikitabxana.az/databases> adresi üzerinden erişim sağlanabilmektedir. Bu veri tabanlarında, yazarların hayatı, sanatı ve eserlerinin PDF formatındaki metinlerine ulaşmak mümkündür. Bu özellik, edebiyat araştırmaları açısından son derece önem taşımakta olup, araştırmacılara hem birincil kaynaklara doğrudan erişim hem de kapsamlı bir analiz imkânı sunmaktadır.

Çağdaş dönemde yapay zekânın yaygın kullanımı, edebiyat araştırmalarında bilgiye hızlı erişim ve veri analizi açısından önemli avantajlar sunmaktadır. Bunu doğrulamak amacıyla bir soru yönelttik: Yapay zekâya, bağımsızlık dönemi Azerbaycan edebiyatındaki belirli şairleri sorarak

kaynaklardan bilgi edinmenin güvenirliyi test edildi. Yapay zekâ, Mirza Dahi Almaslı, Şahin Fazıl, Seymur Baycan, Elhan Zal, Nüsret Kesemenli, Arif Buzovnalı, Sahavet Talıboğlu, Reşad Məcid, Ağşın Yenisey, Zaur Ustac və Ramig Ziya gibi isimleri sıralamıştır. Ancak yapılan incelemede, bu isimlerin bir kısmı sorulan konu bağlamında şiirle ilişkilendirilememekte, bazılarının ise varlıklarıyla ilgili doğrulanabilir herhangi bir kayıt bulunmamaktadır. Bu durum, yapay zekânın özellikle tarihsel ve edebî bağlam gerektiren araştırmalarda halüsinasyon üreterek güvenirmez bilgiler sunabileceğini göstermektedir.

Sonuç

Bu çalışma, yapay zekâ temelli sistemlerin çağdaş Azərbaycan edebiyatını izlemeye geleneksel bibliyografyanın yerini alıp alamayacağını incelemiştir. Bulgular, yapay zekânın dil engellerini aşma, farklı alfabelerdeki metinleri bütünleştirme ve kaynaklar arasında anlam ilişkisi kurma gibi avantajlar sağladığını göstermektedir. Ancak, özellikle dijitalleştirilmemiş veya tarihsel bağlam gerektiren kaynaklarda AI'nin hâlâ sınırlı olduğu; bazen halüsinasyon üreterek güvenirmez bilgiler sunabileceği anlaşılmıştır. Dolayısıyla bağımsızlık dönemi Azərbaycan edebiyatı bağlamında çağdaş şairlerin belirlenmesinde, geleneksel akademik yöntemler ve birincil kaynakların titiz incelenmesi hâlâ vazgeçilmez bir gerekliliktir. Yapay zekânın edebiyat araştırmalarında tamamlayıcı bir araç olarak değer taşıdığını, fakat geleneksel bibliyografyanın ve akademik titizliğin yerini tam anlamıyla alamayacağını söyleyebiliriz.

Kaynakça:

1. Xələfov, Ə. (2002). Ədəbi faktoqrafik axtarış haqqında. *Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya*, (2), 103–111.
2. Xələfov, Ə. (2007). Azərbaycan ədəbi diyarşünaslıq bibliografiyasının metodik problemləri. *Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya*, (1), 74–81.
3. Əliyeva, Z. (tərt.). (2024). Azərbaycan ədəbiyyatşünaslıq elmi müstəqillik illərində (1991–2023-cü illər): Bibliografiya: [Dissertasiyalar, kitablar, monoqrafiyalar]. AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu. Bakı: Elm və təhsil.
4. Əfəndiyev, Ə. (ixtisas red.), Əliyeva, Z., Ayaz qızı, S. (tərt.). (2014). Ədəbiyyat qəzeti: Bibliografiya (C. 1: 1934–1964). Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi. Bakı: Təhsil.
5. Əliyev, Z. H. (2001). *Ümumi bibliografiyaşünaslıq*. Bakı: Bakı Universiteti nəşriyyatı.
6. İsmayılova, S. P. (2009). Azərbaycanda bədii ədəbiyyat və ədəbiyyatşünaslıq bibliografiyası: 1965–2000-ci illər. Bakı: Nurlan.
7. İsmayılova, S. P. (2008). Müstəqillik illərində ədəbi bibliografiyanın inkişafı vəziyyəti. *Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya*, (1[22]), 164–172.
8. İsmayılova, S. P. (2000). Ədəbi biobibliografik nəşrlər bibliografik vəsaitlərin mühüm növüdür. *Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya*, (2), 104–105.
9. Xələfov, Ə. (2001). Azərbaycan ədəbi tövsiyə bibliografiyası informasiya məkanında. *Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya: Elmi-nəzəri, metodik və təcrübi jurnal*, (2), 105–115.
10. Adıgezəlov, H. (2008). Библиография журнала "Литературный Азербайджан" по русско-азербайджанским литературным связям и вопросам развития Азербайджанской литературы (1931–2007 гг.). A. Gadzhiev (nauch. red.). Баку: Мутарджим.